

29.4.2024

ASIA Poikkeaminen luonnonsuojelulain 78 §:n 2 momentin mukaisesta lepakoiden levähdyspaikan hävittämistä ja heikentämistä koskevasta kiellosta

HAKIJA Helsingin kaupunki / kaupunkiympäristön toimiala

VIREILLETULO 11.4.2024

HAKEMUS Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimiala hakee Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskukselta) jatkoa luonnonsuojelulain (9/2023) 83 §:n 3 momentin mukaiselle luvalleen UUDELY/4642/2023 (31.5.2023) poiketa luonnonsuojelulain 78 §:n 2 momentissa säädetystä pohjanlepakon (*Eptesicus nilssonii*), viiksisiiipan (*Myotis mystacinus*), isoviiksisiiipan (*Myotis brandti*), vesisiipan (*Myotis daubentonii*), pikkulepakon (*Pipistrellus nathusii*) ja korvayökön (*Plecotus auritus*) levähdyspaikan hävittämistä ja heikentämiskiellosta Aino Acktén huvilan peruskorjauksen ajaksi. Levähdyspaikka sijaitsee kyseisessä huvilassa Helsingin Tullisaaren puistoalueella.

Käynnissä olevan korjaustyön vuoksi rakennus on sääsuojan alla ja sen käyttö lepakoiden päiväpilona on estynyt. Aiemman poikkeamisluvan voimassaoloaika päättyy 30.4.2024, mutta töitä vesikatolla ja ullakolla ei saada valmiiksi tähän mennessä, vaan ne kestävät ainakin toukokuun ajan. Tästä syystä luvalle haetaan jatkoa 30.6.2024 saakka.

Luvanhakija viittaa aiemman lupahakemuksensa perusteluihin, sillä olosuhteet eivät ole muuttuneet:

Rakennuksen vesikaton korjaaminen ja peruskorjaustoimenpiteet ovat välttämättömiä Helsingin kaupungin omistaman kulttuurihistoriallisen rakennuksen suojelemiseksi, sen kunnossapidämiseksi ja arvon säilymiseksi. Korjausten keskeyttäminen nyt ja niiden siirtäminen tuleville vuosille tai lepakoiden aktiivisen kauden ulkopuolelle olisi esitettyä huonompi ratkaisu, sillä se lisäisi merkittävästi korjausten kustannuksia. Lisäksi lepakoiden elinoloja häiritäisiin pidempiaikaisesti. Muuta tyydyttävää ratkaisua ei myöskään ole, sillä korjaustöitä ei ole tarkoituksenmukaista jättää kesken.

Poikkeusluvassa arvioitiin, että Aino Acktén huvilan ullakolla sijaitsevan levähdyspaikan heikentäminen siten, että sen käyttö estyy yhden kesän ajaksi, ei aiheuta sanottavaa haittaa lepakkolajien suotuisan suojelun tasolle Tullisaaren alueella tai laajemmin Helsingissä. Rakennuksen

korjaustyö käynnistyi myöhässä ja telineet sääsuojineen asennettiin paikalleen vasta lokakuussa 2023. Vesikattoon ja ullakkoon kohdistuva korjaustyö on ollut käynnissä vain lepakoiden talvehtimisajan eli huvila toimi lepakoiden päiväpiilona kesällä 2023. Sääsuojan pitäminen paikallaan kesäkuun 2024 loppuun asti ei aiheuta sanottavaa haittaa lepakkolajien suotuisan suojelun tasolle, sillä haitta kohdistuu vain yhteen kesäkauteen. Koska rakennuksen ympärillä on jo teline ja huppu, lepakoiden pääsy rakennukseen ja vahingoittuminen saadaan estettyä siihen asti, kunnes korjaustyöt on saatu valmiiksi.

Lupapäätöksen tulisi yleisen edun nimissä astua voimaan välittömästi. Korjaustyön mahdollisimman nopea loppuunsaattaminen on yleisen edun mukaista paitsi siksi, että töiden viivästyminen aiheuttaisi kaupunkilaisille lisäkustannuksia, mutta myös siksi, että tällöin lepakot pääsevät nopeammin käyttämään päiväpiilojaan.

ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

ELY-keskus jatkaa Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialalle 31.5.2023 myönnetyn lepakoiden levähdyspaikan hävittämistä ja heikentämiskiellosta poikkeamista koskevan luvan (UUDELY/4642/2023) voimassaoloaikaa hakemuksen mukaisesti siten, että lupa on voimassa 30.6.2024 saakka. Muilta osin luvansaajan on noudatettava 31.5.2023 myönnetyn luvan lupaehtoja 2 ja 3.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Kaikki Suomessa tavattavat lepakkolajit kuuluvat luonnonsuojelulain (9/2023) 78 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin, Euroopan unionin tiukkaa suojelua edellyttäviin eläinlajeihin, joiden yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain 78 §:n 2 momentin mukaisesti kielletty. Aino Acktén huvilarakennuksen vesikaton ja yläpohjan välinen tila sekä rakennuksen julkisivu toimivat todennäköisesti eri lepakkolajien päiväpiiloina. Kohde on tulkittavissa luonnonsuojelulain tarkoittamaksi lepakoiden levähdyspaikaksi.

Luonnonsuojelulain 83 §:n 1 momentin mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa 78 §:n kiellosta, jos siitä ei ole haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle. Lisäksi 83 §:n 3 momentin mukaan poikkeamisen edellytyksenä on 1 momentissa säädetyn lisäksi, että poikkeamiselle ei ole muuta tyydyttävää ratkaisua ja että poikkeus on tarpeen vähintään yhden momentissa luetellun edellytyksen (kohdat 1–4) vuoksi.

Asiassa on kyse samasta Aino Acktén huvilan peruskorjaushankkeesta kuin ELY-keskuksen 31.5.2023 myöntämässä luvassa (ks. liite 1). Luvansaajan mukaan rakennuksen vesikaton ja ullakon korjaustöiden

loppuunsaattaminen edellyttää luvan voimassaoloajan jatkamista kahdella kuukaudella eli 30.6.2024 saakka. Muutoin asian olosuhteet ovat säilyneet samoina. ELY-keskus viittaa lupapäätöksensä 31.5.2023 perusteluihin ja toteaa asiassa lisäksi seuraavaa.

Luvan voimassaoloajan jatkaminen 30.6.2024 asti tarkoittaa, että lepakot pääsevät palaamaan päiväpiiloihinsa vasta kesäkauden lopulla. ELY-keskuksen myöntämässä luvassa 31.5.2023 on sallittu Aino Acktén huvilarakennuksen korjaus- ja kunnostustyöt siten, että lepakoiden levähdyspaikan käyttö osin estyy yhdeksi kesäkaudeksi. Kuitenkin lupahakemuksen mukaisesti sääsuoja ja telineet asennettiin paikoilleen vasta lokakuussa 2023, jolloin lepakot pääsivät levähtämään huvilan rakenteissa koko edeltävän kesän ajan. Luvan voimassaoloajan jatkaminen ei siten lisää lepakoihin kohdistuvia haittavaikutuksia eli luvan myöntämisen perusteet lepakoiden suotuisan suojelutason säilyttämisen osalta ovat pysyneet samoina.

Edelleen myös muut luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät asiassa. Peruskorjaustöillä ehkäistään omaisuudelle eli kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokkaalle Aino Acktén huvilalle aiheutuvia erityisen merkittäviä vahinkoja (luonnonsuojelulain 83 §:n 3 momentin 2 kohta). Korjaustöiden keskeyttäminen ja siirtäminen myös merkittävästi lisäisi hankkeen kustannuksia. Peruskorjauksen loppuunsaattamiselle ei ole olemassa muuta tyydyttävää ratkaisua. ELY-keskuksen luvan 31.5.2023 voimassaoloaikaa voidaan edellä esitetyin perustein jatkaa.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Kun peruskorjaus valmistuu, Tullisaaren puistoalueen lepakot pääsevät taas käyttämään vesikaton ja yläpohjan välistä tilaa sekä rakennuksen julkisivua levähdyspaikkanaan. On yleisen edun mukaista, että huvilan peruskorjaustöitä jatketaan keskeytyksettä, jotta tiukkaa suojelua edellyttävät lepakot pääsevät palaamaan luonnonsuojelulain 78 §:n 2 momentin nojalla suojellulle levähdyspaikalleen mahdollisimman pian. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida lykätä.

Edellä esitetyin perustein ELY-keskus on oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakuviranomainen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 78 §, 83 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös	sähköpostitse 29.4.2024: Helsingin kaupunki, kaupunkiympäristön toimiala
Tiedoksi	sähköpostitse 29.4.2024: Helsingin kaupungin kirjaamo Ympäristöministeriö, luontoympäristöosasto Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry
KÄSITTELYMAKSU	316 euroa Maksu määräytyy valtioneuvoston elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuodelle 2024 antaman asetuksen (1215/2023) mukaisesti.
LIITTEET	Liite 1: ELY-keskuksen lupapäätös 31.5.2023 (UUDELY/4642/2023)
MUUTOKSENHAKU	Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.
ASIAN KÄSITTELIJÄT	Asian on esitellyt ylitarkastaja Anni Kuoppamaa ja ratkaissut ylitarkastaja Juha Lumme. Päätös on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on päätöksen viimeisellä sivulla.

Tämä asiakirja UUELY/4642/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument
UUELY/4642/2023 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Kuoppamaa Anni 29.04.2024 09:33

Ratkaisija Lumme Juha 29.04.2024 09:38

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

- Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.
- Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.
- Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksi- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.
- Yleistiedoksiannossa tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan ilmoituksen julkaisemisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen verkkosivulla.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuo- mioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja; asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Yksityishenkilöt, yritykset ja yhteisöt voivat lähettää valituskirjelmän hallinto- ja erityistuo- mioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#>). Valituskirjelmän voi toimittaa perille myös henkilökohtaisesti, lähtien välityksellä, postitse tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuo- mioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Posti- ja käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: asiakaspalvelu/kirjaamo 029 56 42069, vaihe 029 56 42000

Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Faksi: 029 56 42079

Aukioloaika: ma–pe 8.00–16.15

Suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.